

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน
พ.ศ. 2547

เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร และบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ อย่างรวดเร็ว กว้างขวาง เสมอภาค และเท่าเทียมกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาคมหมู่บ้านและชุมชน ด้านการบริหาร การพัฒนา และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 และมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน พ.ศ. 2547”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ยกเว้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาเทศบาล สภาเมืองพัทยา และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“หอกระจายข่าว” หมายความว่า เครื่องมือสื่อสารที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสร้างขึ้นในการกระจายเสียงในหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ ให้ประชาชนได้รับประโยชน์รวมทั้งเผยแพร่ความคิดเห็น ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในด้านการบริหาร การพัฒนาและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ

“ข่าว” หมายความว่า ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และของรัฐ รวมทั้งข้อมูล ข่าวสารของประชาชนในท้องถิ่น หรือของรัฐ ที่สื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านชุมชน ทราบเป็นการทั่วไป

“ผู้ประกาศข่าว” หมายความว่า ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนด ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล หรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นชอบและแต่งตั้ง

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ 5 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ โดยมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา กำหนดข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัดแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ยกเว้น หรือผ่อนผัน

หมวด 2

คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน

ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ประกอบด้วย

- (1) ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ ข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ หรือบุคคลอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ มอบหมายเป็นที่ปรึกษา
- (2) ผู้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย ไม่เกิน 3 คน เป็นกรรมการ
- (3) ประชาชนที่ประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชนคัดเลือกตามจำนวนที่เห็นสมควร เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนคัดเลือกกันเองให้มีประธานหนึ่งคน รองประธานหนึ่งคน และเลขานุการหนึ่งคน

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ดูแลรักษาหอกระจายข่าว แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในกรณีหอกระจายข่าวชำรุดเสียหาย จัดทำผังรายการ ผลิตข่าว คัดเลือกข่าวสารที่จะเผยแพร่ ควบคุมการเผยแพร่ข่าวสาร คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในหมู่บ้านหรือชุมชน ซึ่งอาจจะเป็นประชาชน ข้าราชการ หรือพนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นผู้ประกาศ

ข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน เสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่ในการประกาศข่าว ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ผ่านการกลั่นกรองของคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำ หมู่บ้านและชุมชนแล้ว รวมทั้งการรายงานผลการปฏิบัติงาน และปัญหาอุปสรรคต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น ๆ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีหอกระจายข่าวอยู่ในเขตพื้นที่กำหนดระเบียบปฏิบัติและ ดำเนินการให้มีคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ตามความในข้อนี้

ข้อ 7 บุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย และบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาคม หมู่บ้านหรือชุมชน ตามความใน ข้อ 6 (2) และ 6 (3) ตามลำดับ ต้องมีคุณสมบัติ ตาม (1) ถึง (5) และไม่มี ลักษณะต้องห้ามตาม (6) ถึง (10) ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่า ยี่สิบปีบริบูรณ์
- (2) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในหมู่บ้าน หรือชุมชน นั้นๆ ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 วัน
- (3) มีความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (4) เป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพสุจริต ไม่ประพฤติตนเป็นภัยต่อสังคม
- (5) มีความเป็นกลางทางการเมือง
- (6) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (7) เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ดิถยาเสพติดให้โทษ
- (8) นูหนวกและเป็นใบ้ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้
- (9) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (10) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปและพ้นโทษ มายังไม่ถึงห้าปีในวันที่ยื่นสมัครขอรับมอบหมาย หรือวันที่ประชาคมหมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินการคัดเลือก เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ข้อ 8 คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน อยู่ในวาระ คราวละสองปีนับแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง

ข้อ 9 คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

- (1) ครบกำหนดวาระ
- (2) ตาย
- (3) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานคณะกรรมการบริหารการดำเนินงาน หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่

- (4) ย้ายออกจากหมู่บ้านหรือชุมชน นั้น
- (5) ปรากฏภายหลังว่าขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7
- (6) กรณีที่กรรมการว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ให้กรรมการที่เหลือพ้นจากตำแหน่ง
- (7) ต้องโทษจำคุกฐานกระทำความผิดในคดีอาญา ยกเว้นการกระทำความผิดลหุโทษ หรือกระทำความผิดโดยประมาท

ข้อ 10 ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงเป็นองค์ประชุม

ข้อ 11 ในการประชุมให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่อยู่ในระเบียบวาระการประชุมเท่านั้น

ข้อ 12 มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานเป็นผู้ชี้ขาดและให้ถือว่าเป็นที่สุด

ข้อ 13 ที่ปรึกษาของคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและมีสิทธิแสดงความคิดเห็นใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติ

ข้อ 14 ให้ประธานคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ส่งรายงานการประชุมให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันประชุม

หมวด 3

การบริหารการดำเนินงาน

ข้อ 15 ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่การติดตั้งหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษา

ข้อ 16 การใช้หอกระจายข่าวที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด และอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ดังต่อไปนี้

- (1) การขอใช้หอกระจายข่าวในการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้ง จะต้องอนุญาตให้ผู้สมัครหรือผู้แทนผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้บริการหอกระจายข่าวอย่างเป็นทางการและเป็นธรรม และเสมอภาค โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- (2) การใช้หอกระจายข่าวเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแนะนำคุณสมบัติของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ต้องประชาสัมพันธ์ให้อย่างเป็นทางการและทั่วถึง
- (3) ในระหว่างที่มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ให้ผู้ประกาศข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ใช้หอกระจายข่าวประกาศข่าวหรือประชาสัมพันธ์อย่างระมัดระวัง และเกิดความเป็นธรรม

- (4) เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาหรือเยาวชน ในสถานศึกษาหรือในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ใช้บริการหอกระจายข่าว เพื่อแสดงความคิดเห็น เช่น อ่านข่าว อ่านบทความ หรือเรียงความเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

ข้อ 17 ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน คัดเลือกข่าว ผลิตข่าว จัดรูปแบบรายการ โดยพิจารณาคัดเลือกเรื่องดังต่อไปนี้ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบตามความเหมาะสม

- (1) นโยบายของรัฐบาลและส่วนราชการ
- (2) โครงสร้างการจัดองค์กรอำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของรัฐ
- (3) กฎมติคณะรัฐมนตรีข้อบังคับคำสั่งหนังสือเวียนระเบียบแบบแผนที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป
- (4) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อประชาชน
- (5) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น
- (6) การบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน
- (7) การขอความร่วมมือระหว่างราชการกับประชาชน หรือกิจกรรมที่ต้องการความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพลง บทความ สารคดี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาอาชีพ เป็นต้น
- (8) อื่น ๆ ที่คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนพิจารณาแล้วเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านและชุมชน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือบุคคลอื่น

ข้อ 18 กรณีที่รัฐบาลหรือส่วนราชการมีนโยบายที่จะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการประชาสัมพันธ์นโยบายนั้น

ข้อ 19 ห้ามมิให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข่าวในลักษณะดังต่อไปนี้ ผ่านทางหอกระจายข่าว

- (1) อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
- (2) อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ
- (3) เป็นการกล่าวหาให้ร้ายกับบุคคล คณะบุคคล หรือผู้ใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ ขึ้นมา
- (4) อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด
- (5) เป็นการรุกราล้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ข้อ 20 ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกเป็นผู้ประกาศข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามครบถ้วนตามข้อ 7 (2) ถึง 7 (10) และมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย และอายุไม่น้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- (2) มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- (3) มีสุขภาพดี และมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับจากประชาชน
- (4) สนใจติดตามข่าวสารของทางราชการและประชาชนจากสื่อต่าง ๆ เป็นประจำ

ข้อ 21 ผู้ประกาศข่าว มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน ชุมชน และราชการในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนทราบ
- (2) พิจารณาคัดเลือกข่าว การผลิตข่าวและจัดรูปแบบรายการเสนอคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนให้ความเห็นชอบเป็นรายสัปดาห์หรือประจำเดือน เพื่อประกาศให้ประชาชนทราบ
- (3) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเรื่อง โครงการ หรือผลงานของรัฐบาล โดยเฉพาะโครงการที่ต้องการความร่วมมือระหว่างราชการกับประชาชน หรือโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนหรือองค์กร
- (4) อำนวยความสะดวกในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐประสานขอความร่วมมือในการประกาศ เพื่อการประชุมนัดหมายในกิจการสาธารณประโยชน์
- (5) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนมอบหมาย

ข้อ 22 ผู้ประกาศข่าว มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่ได้รับการแต่งตั้ง และสถานภาพผู้ประกาศข่าว สิ้นสุดลงด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน
- (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามข้อ 20
- (4) กระทำการฝ่าฝืนระเบียบนี้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งให้ออกตามมติคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน

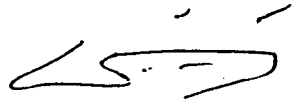
เมื่อสถานภาพของผู้ประกาศข่าวสิ้นสุดลงตามความในข้อนี้ ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความในข้อ 20 เสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนแทนภายใน 15 วัน

ข้อ 23 ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อยู่เสมอ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคและงบประมาณตามความจำเป็น

ข้อ 24 คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน อาจตั้ง กองทุนหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน การดูแลและซ่อมบำรุง

ข้อ 25 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานหอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้านและชุมชนในเขตที่รับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่คณะกรรมการบริหารการดำเนินงาน หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน

ประกาศ ณ วันที่ 1 เดือน กันยายน พ.ศ. 2547

(นายประชา มาลีมณี)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย